

Obsah

Pojďme . . . 9

I. Úvodem 10

1. Co je to „Ostrov rodiny?“ . . . 10
2. Psychoterapeuticky orientované směry a přístupy, integrované v metafoře „Ostrov rodiny“ . . . 14

II. Oceán - místo výskytu Ostrova rodiny . . . 20

1. Úvodem . . . 20
2. Časové dimenze Oceánu . . . 22
  - 2.1 Hlubina . . . 22
  - 2.2 Hladina . . . 24
3. Prostorové dimenze Oceánu . . . 26
  - 3.1. Zóna . . . 26
  - 3.2 „Svět“ . . . 26

III. Pevnina . . . 32

1. Úvodem . . . 32
2. Hranice pevniny Ora . . . 36
  - 2.1 Úvodem . . . 36
  - 2.2 Uspořádání hranice . . . 38
  - 2.3 Fluktuace hranice . . . 40
    - 2.31 Fluktuace expanzivní . . . 40
    - 2.32 Fluktuace kontraktilní . . . 44
3. Konstelace obyvatel, objektů a rozhraní na pevnině . . . 46
  - 3.1 Úvodem . . . 46
  - 3.2 Rozhraní . . . 48
    - 3.21 Rozhraní podle rolí . . . 52
    - 3.22 Rozhraní podle funkcí . . . 56
    - 3.23 Rozhraní podle moci . . . 58
    - 3.24 Kontaktní rozhraní . . . 62
  - 3.3. Na závěr . . . 68
4. Transakční prostředí rodiny (TPR) . . . 68
  - 4.1 Úvodem . . . 68
  - 4.2 Operační pole TPR . . . 70
  - 4.3 Aktéři TPR (jejich dispozice, vztahy a hodnotová orientace) . . . 76
  - 4.4 Akce TPR . . . 82
    - 4.41 Úvodem . . . 82
    - 4.42 Sdělování . . . 86
    - 4.43 Sdílení . . . 90
    - 4.44 Rytmičnost sdělování a sdílení . . . 96
    - 4.45 Na závěr k TPR . . . 100

IV. Báze . . . 104

V. Tělo . . . 110

VI. Charisma . . . 124

1. Úvodem . . . 124
2. Zdroje charismatu . . . 126
  - 2.1 Úvodem . . . 126
  - 2.2 Kanály výhodných zkušeností . . . 130
    - 2.21 Morfické rezonance . . . 130
    - 2.22 Mýtické spoluautorství a vypravěčství . . . 130
    - 2.23 Opakované činnosti . . . 134
3. Projevy charismatu na pevnině Ora . . . 134
  - 3.1 Charismatické činnosti . . . 134
    - 3.11 Drobné charismatické činnosti . . . 136
    - 3.12 Složitější charismatické činnosti . . . 138
    - 3.13 Charismatické činnosti komplexní povahy . . . 144
  - 3.2 Charismatické předměty . . . 148
  - 3.3 Charismatická místa . . . 152
  - 3.4 Hutnost charismatu . . . 154

VII. Těžiště Ora 160

1. Úvodem . . . 160
2. Vlastnosti těžiště . . . 162
  - 2.1 Hmotnost . . . 162
  - 2.2 Délka . . . 164
  - 2.3 Tolerance . . . 166
  - 2.4 Jádru těžiště . . . 168
    - 2.41 Zjišťování rolí na Oru . . . 170
    - 2.42 Zjišťování funkcí obyvatel na Oru . . . 172
    - 2.43 Zjišťování moci na Oru . . . 174
    - 2.44 Zjišťování hodnotové orientace na Oru . . . 174
    - 2.45 Zjišťování úrovně intimity na Oru . . . 176
    - 2.46 Zjišťování osobní autonomie na Oru . . . 176
    - 2.47 Zjišťování úrovně sdělování mezi obyvateli Ora (aktéry TPR) . . . 176
    - 2.48 Zjišťování úrovně sdílení na Oru . . . 178
    - 2.49 Zjišťování rytmičnosti sdělování a sdílení . . . 178
3. Destabilizace těžiště . . . 180

VIII. Metafora „Ostrov rodiny“ a její použití v rámci terapeutického procesu . . . 186

1. Jak je možné metafory využít . . . 186
  - 1.1 Alternativy využití metafory 186
  - 1.2 Z čeho psychoterapeut a poradce čerpá při výběru alternativy využití Ora . . . 188
2. Kdy pracovat s celou rodinou . . . 196
  - 2.1 Stručně k indikacím pro rodinnou terapii . . . 196
  - 2.2 Tři okruhy indikací pro praktické využití metafory Or . . . 198
    - 2.21 Úvodem . . . 198
    - 2.22 Okruh vývojových změn . . . 200

- 2.23 Okruh náhlých životních událostí . . . 202
- 2.24 Okruh poruch osobnosti a poruch chování . . . 202
- 2.3 Objednání rodiny na konzultaci . . . 204
- 3. Vlastní práce s metaforou Or . . . 206
  - 3.1 Kontext práce s metaforou Or . . . 206
    - 3.11 Základní východisko: terapeut je hostem . . . 206
    - 3.12 Prostorové podmínky a vybavení pro využití metafor . . . 208
    - 3.13 Týmová spolupráce . . . 210
  - 3.2 Kdy v terapeutickém procesu metaforu zařadit . . . 213
    - 3.21 Úvodem . . . 213
    - 3.22 Okamžité zařazení metafor . . . 214
    - 3.23 Pozdější zařazení metafor . . . 215
  - 3.3 Jednotlivé algoritmy práce s metaforou . . . 215
    - 3.31 Úvodem . . . 215
    - 3.32 Představení metafor . . . 216
    - 3.33 Aranžmá hranice . . . 217
    - 3.34 Mapování pevniny . . . 219
    - 3.35 Práce s konstelací na pevnině . . . 221
    - 3.36 Popis uspořádání hranice a vymezení místa vstupu na pevninu . . . 223
    - 3.37 Vstup na pevninu . . . 224
    - 3.38 Návštěva na pevnině . . . 225
    - 3.39 Formulace doporučení rodině . . . 226
    - 3.310 Výstup z pevniny . . . 227
    - 3.311 Poznámka k účasti reflektivního týmu . . . 228
- 4. Na co v průběhu terapie pamatujeme . . . 228

Představte si . . . 11

Proto ještě jednou: Představte si . . . 13

Ostrov rodiny Anových . . . 23

Báze . . . 23

Tělo . . . 27

Charisma . . . 27

Co očekávají od terapeutů . . . 33

Zpráva o návštěvách pevniny Ostrova rodiny Anových . . . 35

Setkání 1.

Setkání 2.

Setkání 3.

Ostrov rodiny Benových . . . 55

Báze . . . 55

Tělo . . . 61

Charisma . . . 69

Co očekávají od terapeutů . . . 69

Zpráva o návštěvách pevniny Ostrova rodiny Benových . . . 73

- Setkání 1.
- Setkání 2.
- Setkání 3.
- Setkání 4.

Ostrov rodiny Cenových . . . 99

- Báze . . . 99
- Tělo . . . 101
- Charisma 103
- Co očekávají od terapeutů . . . 107
- Zpráva o návštěvách Ostrova rodiny Cenových . . . 111
  - Setkání 1.
  - Setkání 2.
  - Setkání 3.
  - Setkání 4.

Ostrov rodiny Denových . . . 151

- Báze . . . 151
- Tělo . . . 151
- Charisma . . . 153
- Co očekávají od terapeutů . . . 153
- Zpráva o návštěvách Ostrova rodiny Denových . . . 153
  - Setkání 1. (v nepřítomnosti rodiny)
  - Setkání 2.

Ostrov rodiny Enových . . . 169

- Báze . . . 169
- Tělo . . . 171
- Charisma . . . 173
- Co očekávají od terapeutů . . . 175
- Zpráva o návštěvách Ostrova rodiny Enových . . . 175
  - Setkání 1.
  - Setkání 2.
  - Setkání 3.
  - Nečekaná návštěva navíc

Přílohy . . . 233

- Příloha 1.: Vlastnosti akcí TPR . . . 233
- Příloha 2.: Mapa Ostrova rodiny . . . 237

Literatura . . . 243